

die voor hem blijkbaar een aangename afwisseling vormen met het vruchtendieet. Het geluid is vrij bescheiden en doet mij denken aan het welluidende gestamel van het roodborstje in Holland.

Alvorens nu af te stappen van de vogels der hoogere kruinen, wil ik nog even vermelden, dat men daar bij de pasanggrahan, dagelijks een tweetal vogelsoorten, dikwijls op het hoogste topje, kon zien zitten, die evenwel niet tot de boschvogels gerekend kunnen worden, namelijk de gewone buffelpikker (*Aethiopsar javanicus*) en de niet minder gewone grijze sala-goenting (*Buchanga cinerea*).

H. C. DELSMAN.

EEN MACROSIAGON-SOORT.

Nevenstaande schets is een vergroote afbeelding van een kever, *Macrosiagon* spec., die ik dezer dagen aan de kali Tjodé te Djocja vond. Aan den 5-ledigen tarsus der voorste en middelste pooten en den 4-ledigen tarsus der achterpooten, kunnen we zien, dat we te doen hebben met een vertegenwoordiger der *Heteromera*. 't Dier ziet er merkwaardig uit en wijkt tamelijk sterk van 't gewone kevertype af.

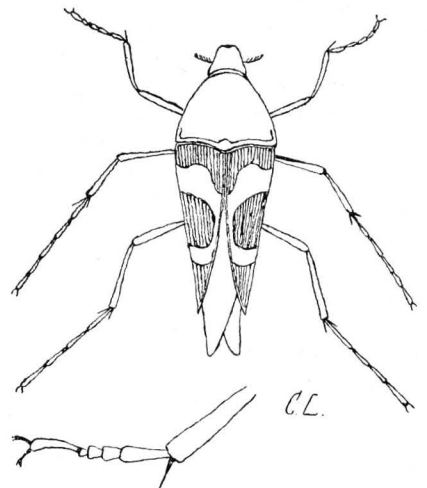
De kop is schuin achterwaarts en naar beneden gericht en heeft een hoogen „schedel”. De sprieten zijn gezaagd, met uitzondering der drie eerste leden. De klauwtjes zijn aan 't einde gespleten. De scheen van 't eerste beenpaar heeft een, die van de twee achterste beenparen twee stekels. Van 't schildje is niets te zien, daar 't geheel bedekt wordt door een soort uitgroeisels van 't halsschild. De basis van 't halsschild is in 't midden en aan de zij-kanten 't hoogst, zoodat twee holten gevormd worden. De dekschilden sluiten aan de basis aaneen, maar loopen langzamerhand uit elkaar. Elk dekschild eindigt in een spitse punt. De vleugels zijn niet geplooid en reiken voorbij de uiteinden der dekschilden.

Met uitzondering van twee geelachtige plekken op de dekschilden (in de schets wit) is de kleur zwart. De klauwtjes zijn bruin, evenals de eerste drie leden der sprieten.

De ontwikkeling is zeer merkwaardig.

Van de Europeesche soort(en) is bekend, dat de eieren in den grond worden gelegd, bij voorkeur in de nabijheid van planten, die door bepaalde solitaire bijen bezocht worden. Uit de eieren komen langpootige larven, die zich haasten, de bloemen te beklimmen, waar zij een geschikte gelegenheid afwachten, om zich met kaken en klauwtjes aan de haren der bezoekende bijen vast te klemmen. Op deze manier komen zij in de nesten der bijen. Zij beginnen nog niet met eten, maar wachten 't tijdstip af, waarop een der bijenlarven zich verpopt. Dan dringt de keverlarve de pop binnen en vreet deze leeg. Tevens verandert de langpootige larve geleidelijk in een gewone dikke, kortpootige larve.

Wij zien hier een mooi voorbeeld van aanpassing. 't Eerste larvestadium is in 't bezit van lange pooten, omdat vlugheid nu van 't grootste belang is. 't Tweede daarentegen heeft de lange pooten niet meer noodig. Loopen dient nu nergens meer toe. En in de nesten der bijen treedt de gewone keverlarve op.

Macrosiagon spec., gevonden nabij Djocja. Vergroot; onder: tarsus, sterker vergroot.

De ontwikkeling lijkt veel op die der oliekevers.

In verband met de geringe kans, voor de larven om tot ontwikkeling te komen, is 't aantal eieren buitengewoon groot.

Wat hier over de ontwikkeling gezegd is, geldt voor de Europeesche vertegenwoordigers van dit geslacht. Echter zullen de Indische daarin niet sterk van afwijken.

Djocja, April '26.

C. J. LOUWERENS.

BIKKIA GRANDIFLORA REINWARDT.

In de maand Augustus van het jaar 1821 vond Prof. REINWARDT, de stichter van 's Lands Plantentuin, op de rotsen aan het strand van Saparoea, een eilandje van de Ambongroep, een heester met groote, witte, trompetvormige bloemen (zie fig. 1), welken hij noemde naar de zeer kundige teekenaars A.J. en J.T. BIK, die hem op zijn reis door het oostelijk deel van den Archipel vergezelden, en er met vaardige hand schetsen van land en flora ontwierpen. Ook van de zoo even genoemde plant werd een gekleurde tekening ter plaatse vervaardigd, welke thans in 's Rijks Herbarium te Leiden bewaard wordt met het materiaal van die plant ingezameld, zooals Dr. VALETON in de onlangs verschenen aflevering van het groot opgezette werk „Nova Guinea” mededeelde.

Deze fraaie, in bloei al bijzonder opvallende heester bleek inderdaad een nieuw geslacht uit de familie der *Rubiaceae* te vertegenwoordigen. Wel was dezelfde *Bikkia* reeds twee jaar eerder ingezameld door GAUDICHAUD, die de reis van DE FREYCINET met de schepen „Uranie” en „la Physicienne” meemaakte, en wel op het kleine eilandje Rawak (dat thans als Lawak op de kaart vermeld staat) aan de noordkust van Waigeo, doch deze vondst werd pas veel later herkend.

Op vroegere tochten om de wereld werden aan de kusten van eilanden in de Stille Zuidzee zoo nu en dan ook exemplaren van andere, doch op deze *grandiflora* veel gelijkende soorten ingezameld. COMMERSON, de botanist der BOUGAINVILLE'sche expeditie (1766-1769), was wel de eerste, die er een verzamelde. Hij vond een zeer naverwante soort op de Salomonseilanden, en zeer waarschijnlijk niet ver van de kust, daar op die vroegste tochten en ook later nog bijna zonder uitzondering slechts kustgedeelten verkend werden. Een paar jaar na hem brachten de twee FORSTERS, vader en zoon, die den bekenden COOK op diens tweede reis om de wereld (1772-1775) vergezelden, een wat meer afwijkende soort mee van het eiland Savage, oost van Viti. Deze werd eerst gehouden voor een vertegenwoordiger van het Amerikaansche geslacht *Portlandia*, dat wel zeer verwant is, doch voldoende afwijkt, om beide vormen-groepen elk van een naam te voorzien.

Al is er sedert de inzameling van Prof. REINWARDT reeds meer dan een eeuw verstreken, zoo is het aantal tot heden bekend geworden groeiplaatsen nog gering. Misschien vertoont de plant slechts in een klein gedeelte van het jaar de groote bloemen met lange dunne kroonbuis en vier uitstaande, driehoekige slippen, en wordt dan in den anderen tijd over het hoofd gezien. Dr. VALETON vermoedt, dat tijdens de jongste expedities, welke voornamelijk uitgerust werden ter verkenning van het binnenland der groote eilanden, weinig aandacht werd besteed aan de begroeiing van de kustgedeelten, zoodat de *Bikkia* niet kon worden ingezameld. Daarbij komt, dat *Bikkia grandiflora* evenals de andere soorten van het geslacht voor een plant, die alleen in de nabijheid der zeekust groeit, een betrekkelijk